

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра іноземної філології, українознавства та соціально-правових
дисциплін

**С. А. Остапенко, Г. М. Удовіченко,
А. І. Покулевська, С. К. Ревуцька**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 «Філологія»

Спеціалізація: 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша
– англійська)»

Ступінь: бакалавр

Кривий Ріг
2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра іноземної філології, українознавства та соціально-правових
дисциплін

**С. А. Остапенко, Г. М. Удовіченко,
А. І. Покулевська, С. К. Ревуцька**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 «Філологія»

Спеціалізація: 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша
– англійська)»

Ступінь: бакалавр

Затверджено на засіданні
кафедри іноземної філології,
українознавства та соціально-
правових дисциплін
Протокол № 8
від “4” січня 2023 р.

Схвалено навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 5
від “26” січня 2023 р.

Кривий Ріг
2023

УДК 811.11-112+821.112.2(072)
О76

Остапенко С. А., Удовіченко Г. М., Покулевська А. І., Ревуцька С. К.

О 76 Методичні рекомендації для підготовки до атестаційного екзамену для студентів спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», ступінь бакалавр денної і заочної форм навчання. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2023. 41 с.

Методичні рекомендації призначені для самостійної підготовки студентів до атестаційного екзамену і містять інформацію про порядок його проведення, критерії оцінювання, структуру, основні поняття та приклади тестів з обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки, а також приклад розв'язання практичного завдання, перелік рекомендованої для підготовки до екзамену літератури.

© Остапенко С. А., 2023
© Удовіченко Г. М., 2023
© Покулевська А. І., 2023
© Ревуцька С. К., 2023
© Донецький національний
університет економіки й торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	5
ЧАСТИНА 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ	6
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ	8
2.1 Практичний курс основної іноземної (англійської) мови	8
2.2 Практичний курс другої іноземної (німецької) мови	19
2.3 Історія зарубіжної літератури	27
2.4 Практика перекладу з основної іноземної мови	34
ПРИКЛАД ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОГО ТИПУ	40

ВСТУП

Проведення атестаційного екзамену має на меті перевірити рівень теоретичних знань та практичних навичок у здобувачів вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» і визначити їх готовність до професійної діяльності на місцях потенційного працевлаштування.

Атестаційний іспит проводиться у формі комп'ютерного тестування і складається з двох частин: завдань закритого типу (90 тестових завдань з чотирьох дисциплін) та практичного завдання відкритого типу – укладання перекладацького коментаря.

Перша частина складається з тестів з чотирьох обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки бакалаврів за спеціальністю 035 «Філологія», а саме: «Практичний курс основної іноземної (англійської) мови», «Практичний курс другої іноземної (німецької) мови та переклад», «Історія зарубіжної літератури», «Практика перекладу з основної іноземної мови».

Друга частина (практична) містить завдання на укладання перекладацького коментаря, яке спрямоване на перевірку сформованості практичних навичок щодо виявлення проблемних аспектів у відтворенні тексту оригіналу цільовою мовою з урахуванням особливостей зіставлюваних мов та жанрової специфіки тексту; застосування перекладацьких трансформацій на різних мовних рівнях.

Варіанти завдань складені згідно з освітньо-професійною програмою спеціальності 035 «Філологія».

На атестаційному екзамені студенти повинні показати:

глибокі знання двох іноземних мов (англійської та німецької), необхідного лексичного та граматичного матеріалу з метою використання отриманих знань у подальшій професійній діяльності;

вміння аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;

здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються;

знання й розуміння системи мови, загальних властивостей літератури як мистецтва слова, історії мов і літератур, що вивчаються, і вміння застосовувати ці знання у професійній діяльності;

вміння аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі;

володіння засобами правильного (адекватного) перекладу різних мовних одиниць, лексико-граматичними, семантичними, а також стильовими аспектами перекладу;

знання різних видів трансформацій, що застосовуються при перекладі текстів різних жанрів;

здатність здійснювати перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ЧАСТИНА 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Атестаційний екзамен проводиться у комп'ютерній формі за базою підготовлених випусковою кафедрою іноземної філології, українознавства та соціально-правових дисциплін комплексних кваліфікаційних завдань (ККЗ) для вибірки обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки відповідно до навчального плану спеціальності.

ККЗ для кожного здобувача ступеня «бакалавр» складається з двох частин: завдань закритого типу (90 тестових завдань з чотирьох дисциплін) та практичного завдання відкритого типу – укладання перекладацького коментаря.

Кожна частина ККЗ оцінюється окремо:

- 1) 0-90 балів – завдання закритого типу (тестування);
- 2) 0-10 балів – практичне завдання відкритого типу (укладання перекладацького коментаря).

Методика оцінювання завдань закритого типу атестаційного екзамену.

Кожне тестове завдання містить чотири варіанти відповіді, з яких лише один є правильним. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. При відсутності відповіді або при невірній відповіді виставляється оцінка у 0 балів.

Завдання закритого типу укладено з чотирьох дисциплін, кількість тестів за якими у складі ККЗ наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Структура завдань закритого типу ККЗ та їх оцінювання

Назва дисципліни	Кількість тестів за дисципліною	Максимальна кількість балів за дисципліною
Практичний курс основної іноземної (англійської) мови	40	40
Практичний курс другої іноземної (німецької) мови та переклад	20	20
Історія зарубіжної літератури	15	15
Практика перекладу з основної іноземної мови	15	15
Разом	90	90

Загальне оцінювання завдань закритого типу проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей).

Методика оцінювання практичного завдання відкритого типу атестаційного екзамену.

Оцінювання результатів виконання практичного завдання відкритого типу (укладання перекладацького коментаря) здійснюється безпосередньо членами Екзаменаційної комісії відповідно до шкали оцінювання, яка наведена у таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання практичного завдання відкритого типу ККЗ

Критерії оцінювання	Сума балів
Завдання виконано у повному обсязі. Студент знає, розпізнає і виділяє граматичні, лексико-семантичні та стилістичні трансформації, аналізує їх застосування. Оформлення правильне та акуратне.	10
Завдання виконано у повному обсязі, але допущені неточності у визначенні окремих граматичних, лексико-семантичних та стилістичних трансформацій. Допущено незначні неточності в оформленні та аналізі.	від 8 до 9
Завдання виконано не менше ніж на 60% при правильному визначенні граматичних, лексико-семантичних та стилістичних трансформацій або не менше ніж на 70%, якщо допущені незначні помилки в їх аналізі чи оформленні.	від 5 до 7
Завдання виконано менше ніж на 50%, допущені помилки в виділенні та аналізі перекладацьких трансформацій різних видів та оформленні.	від 1 до 4

Загальне оцінювання атестаційного екзамену за 100-бальною шкалою здійснюється шляхом підсумовування балів за усі частини ККЗ з використанням формули:

$$\text{Загальна оцінка} = \text{оцінка за виконання завдань закритого типу} + \text{оцінка за практичне завдання відкритого типу}$$

Підсумкова оцінка виставляється за шкалою оцінювання загальних результатів атестаційного екзамену (таблиця 3).

Таблиця 3 – Шкала оцінювання загальних результатів атестаційного екзамену

100-бальна	Національна	ЄКТС	Рівень досягнень
90-100	5	A	відмінно
80-89	4	B	дуже добре
75-79		C	добре
70-74	3	D	задовільно
60-69		E	достатньо
35-59	2	FX	незадовільно
0-34		F	

Повторне складання (перескладання) атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється.

ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

2.1 Навчально-методичні матеріали з дисципліни «ПРАКТИЧНИЙ КУРС ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ»

Вивчення дисципліни спрямоване на формування комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та професійної компетенції студентів шляхом їх залучення до виконання професійно орієнтованих завдань; формування вмінь і навичок усного та писемного мовлення з послідовним удосконаленням кожного окремого виду мовленнєвої діяльності; оволодіння необхідним лексичним та граматичним матеріалом з метою використання отриманих знань у подальшій професійній діяльності.

На атестаційному екзамені перевіряються набуття наступних результатів навчання:

- **знання:**
 - основних фонетичних, лексичних та граматичних явищ;
 - лексичного матеріалу за темами, що вивчаються;
 - функціонально-семантичних категорій;
 - форм вираження граматичного значення, їх еквівалентів, моделей вживання;
 - діапазону граматичних засобів писемного відтворення думок;
 - правопису лексичних одиниць та пунктуації;
 - словотворення;
 - різних видів читання;
 - системного характеру мовних явищ;
- **уміння/навички:**
 - розширювати та поповнювати мовні знання, зокрема лексичні, перефразувати, пояснити слово чи словосполучення, знаходити синоніми, антоніми;
 - тренувати мовний матеріал, яким треба володіти, аналізувати лексичні та граматичні явища, відповідати на питання, знаходити еквіваленти;
 - аналізувати граматичні явища з точки зору семантики тих категорій, що ними передаються;
 - знаходити форми вираження граматичного значення, їх еквіваленти, моделі вживання;
 - оперувати діапазоном граматичних засобів писемного відтворення думок;
 - викладати інформацію в різних видах письмових робіт, використовуючи набуті знання з лексики та практичної граматики;
 - вести бесіду на задану тему в аспекті вивченого лексично-граматичного матеріалу;
 - розвивати уміння мовлення – переказ, коментування, бесіда, дискусія, драматизація; вигадкування додаткових деталей;
 - уміти розуміти носіїв мови, а також мову неносіїв, що володіють англійською мовою;
 - читати вголос, щоб удосконаливати технічний бік читання (правильна вимова слів, швидкість, паузи), що виявляє ступінь розуміння тексту;
 - читати «про себе» з повним і точним розумінням усіх факторів у тексті (вивчаюче читання);
 - отримати загальне уявлення про текст, книгу, журнал в цілому (переглядове читання);
 - переказувати текст, що прослухали або прочитали;
- **комунікація:**
 - уміння усно і письмово викладати свої думки, ефективно встановлювати і підтримувати комунікацію в навчальних ситуаціях, здійснювати чіткі та детальні повідомлення на різні теми та аргументувати свою позицію щодо обговорюваної проблеми;

вільно спілкуватись із носіями мови, чітко, детально висловлюватись з широкого кола тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти;

– **відповідальність і автономія:**

застосовувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі;

належним чином поводити себе і реагувати у типових академічних, професійних, світських і повсякденного ситуаціях, а також знати правила взаємодії між людьми у різних ситуаціях.

Рекомендована література

Основна

1. Адамовська Л. М., Зайковські С. А. Сторінками англійської граматики. Збірник граматичних вправ. Сіетаксис. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 72 с.
2. Возна М. О., Гапонів А. Б., Акулова О. О. Англійська мова. I курс: підручн. для студ. та виклад. вищ. навч. заклад. / за ред. В. І. Карабана. Вінниця : Нова Книга, 2012. 568 с.
3. Возна М. О., Гапонів А. Б., Васильченко О. Ю., Хоменко Н. С. Англійська мова для перекладачів і філологів. II курс / за ред. В. І. Карабана. Вінниця: Нова Книга, 2006. 568 с.
4. Возна М. О., Гапонів А. Б., Васильченко О. Ю., Хоменко Н. С., Поворознюк Р. В. Англійська мова. III курс. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2007. 496 с.
5. Возна М. О., Гапонів А. Б., Васильченко О. Ю., Хоменко Н. С., Поворознюк Р. В. Англійська мова. IV курс. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 440 с.
6. Остапенко С. А. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (аналітичне читання та розмовний практикум)», ступінь бакалавр, 1 рік навчання. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 366 с.
7. Остапенко С. А., Дмитрук Л. А. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (практична граMATика)», ступінь бакалавр, 1 рік навчання. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 235 с.
8. Остапенко С. А., Удовіченко Г. М., Дмитрук Л. А. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (аналітичне читання та розмовний практикум)», ступінь бакалавр, 2 рік навчання. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 428 с.
9. Остапенко С. А., Дмитрук Л. А. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (практична граMATика)», ступінь бакалавр, 2 рік навчання. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2021. 211 с.
10. Остапенко С. А., Удовіченко Г. М., Дмитрук Л. А. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (аналітичне читання та розмовний практикум)», ступінь бакалавр, 3 рік навчання. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2021. 397 с.
11. Остапенко С. А., Дмитрук Л. А. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (практична граMATика)» III рік навчання, ступінь бакалавр. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2023. 137 с.
12. Остапенко С. А., Удовіченко Г. М., Дмитрук Л. А. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (аналітичне читання та розмовний практикум)», ступінь бакалавр, 4 рік навчання. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 367 с.
13. Остапенко С. А., Дмитрук Л. А., Удовіченко Г. М. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (практична граMATика)», ступінь бакалавр, 4 рік навчання. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 140 с.
14. Черноватий Л. М., Карабан В. І. Практична граMATика англійської мови з вправами. Посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця : Нова книга, 2007. 248 с.

Додаткова

15. Тучина Н. В., Меркулова Т. К. Read and Speak English with Pleasure. X. : Торсінг, 2004. 304 с.
16. Тучина Н. В., Меркулова Т. К. Speak English with Pleasure. X. : Торсінг, 2001. 288 с.

17. L. Alexander. Longman English Grammar Practice. Longman, 2002. 296 p.
18. V. Evans. Grammarway, Express Publishing, 2010. 272 p.
19. Evans. Round up. English Grammar Practice, Longman, 2000. 208 p.
20. R. Murphy. Essential Grammar in Use. Oxford University Press, 1984. 319 p.
21. Michael Vince. First Certificate. Language Practice. Macmillan Publishers Limited, 2009. 342 p.

Теми для самопідготовки

Лексичний матеріал:

1. Перекладачі і переклад в сучасній культурі.
2. Кар'єри і професії.
3. Університет.
4. Англійська як глобальна мова.
5. Тарас Шевченко.
6. Погода і клімат.
7. Туризм в Україні.
8. Візит до Києва.
9. Українські свята і фестивалі.
10. Дозвілля.
11. Домашні розваги.
12. Різдво у Британії.
13. Подорож до Британії.
14. Британський будинок.
15. Британська сім'я.
16. DIY супермаркети.
17. Освіта та академічні дослідження
18. Піклування про здоров'я.
19. Виконавські види мистецтва.
20. Америка та американці.
21. Британія та британці. Лондон.
22. Україна та українці.
23. Світ навколо нас
24. Література та письменники
25. Англійські традиційні фестивалі, свята та кухня
26. Художнє мистецтво
27. Кіноіндустрія
28. Засоби масової інформації. Газети
29. Політичні системи
30. Закон і порядок

Граматичний матеріал:

1. Іменник.
2. Артикль (означений, неозначений).
3. Займенник.
4. Прикметник.
5. Прислівник.
6. Числівник.
7. Прийменник.
8. Видо-часові форми дієслова. Неозначені часи.
9. Видо-часові форми дієслова. Тривалі часи.
10. Видо-часові форми дієслова. Перфектні часи.
11. Видо-часові форми дієслова. Перфектно-тривалі часи.
12. Пасивний стан.

13. Наказовий спосіб.
14. Узгодження часів.
15. Пряма і непряма мова.
16. Умовне речення реальної і нереальної умови.
17. Інфінітив.
18. Інфінітивні звороти.
19. Дієприкметник.
20. Дієприкметникові звороти.
21. Герундій та герундіальний зворот.
22. Модальні дієслова.
23. Фразові дієслова.
24. Прийменники та постпозитиви.
25. Словотвір
26. Просте речення
27. Головні члени речення
28. Другорядні члени речення
29. Складно-сурядне речення
30. Складно-підрядне речення

Приклади тестів з навчальної дисципліни

VOCABULARY PRACTICE

1. We had over a hundred _____ for the vacant accountant's job, which we whittled down to seven serious candidates.
 A. applicants
 B. contestants
 C. contenders
 D. petitioners
2. She had several _____ for her hand in marriage.
 A. petitioners
 B. contestants
 C. suitors
 D. entrants
3. Then we were faced with the _____ issue of who would pay for the meal.
 A. delicate
 B. anxious
 C. ticklish
 D. tender
4. Parents should avoid depressing their optimistic children by communicating that life is dangerous and that failure is _____.
 A. imminent
 B. ordinary
 C. avoidable
 D. compulsory
5. As he felt the blow strike his head, he saw a _____ display of colours before he blacked out.
 A. range
 B. vivid

- C. colourful
- D. elaborate

6. He found a small restaurant that _____ a wide range of tastes.

- A. suitable
- B. caters for
- C. available
- D. covers

7. The letter to the Ministry was recorded as a formal _____ of protest by the Town Council.

- A. expression
- B. repertory
- C. demand
- D. agreement

8. The _____ of many lemurs is so specific, they are in danger of extinction.

- A. atmosphere
- B. habitat
- C. circumstances
- D. conditions

9. When invited out socially with her new work colleagues, she rapidly realised that they moved in an unfamiliar _____.

- A. background
- B. surroundings
- C. setting
- D. milieu

10. The _____ from the paper factory was badly polluting the river.

- A. effluent
- B. rubbish
- C. rash
- D. waste

11. They loaded their _____ onto the station wagon and made their way to the garbage dump.

- A. rubbish
- B. junk
- C. garbage
- D. waste

12. High in the sky a _____ of birds was flying southward.

- A. collection
- B. company
- C. flock
- D. swarm

13. I loved the cake. Would you mind letting me have the _____ for it?

- A. menu
- B. prescription
- C. receipt
- D. recipe

14. She left the milk in a jug and a thick layer of _____ formed on the surface.
- A. butter
 - B. cream
 - C. fat
 - D. skin
15. When I took a _____ of the steak I realized that the chef had not cooked it properly.
- A. swallow
 - B. bite
 - C. chew
 - D. nibble
16. Jack was so hungry that he had a second _____ of pie.
- A. packet
 - B. part
 - C. helping
 - D. course
17. The canteen serves a variety of _____ such as tea, coffee and hot chocolate.
- A. meals
 - B. snacks
 - C. beverages
 - D. leftovers
18. The British medical Journal stated that it appears that many families of the deceased _____ organ transplants.
- A. bar
 - B. handicap
 - C. hamper
 - D. restrain
19. The large number of Customs regulations and taxes were what he felt _____ him from exporting his production.
- A. inhibited
 - B. hindered
 - C. stood in my way
 - D. bared
20. The girl decided to become a _____ from her parent's Christian faith when she decided to convert to Islam.
- A. defector
 - B. deserter
 - C. rebel
 - D. renegade
21. Please find _____ a copy of the letter I received from the college.
- A. contained
 - B. covered
 - C. enclosed
 - D. included
22. It was felt that the students were simply _____ and as a result unable to contribute to the

running of the Department.

- A. unemployed
- B. underempowered
- C. empowered
- D. unempowered

23. His legal training enables him to demonstrate his _____ at work.

- A. certifications
- B. qualifications
- C. inspirations
- D. accreditations

24. The most successful politicians show a(n) _____ with their constituents.

- A. empathy
- B. sympathy
- C. commiseration
- D. compassion

25. Approximately 95 % of all _____ are dealt with in the Magistrates' Court.

- A. prosecutions
- B. criminal offences
- C. financial redress
- D. litigation

26. The _____ behaviour of some social groups can easily appeal to teenagers.

- A. vicious
- B. baseless
- C. degenerate
- D. wicked

27. This injury has addled his _____ scheming brain and all his life he has longed for vengeance.

- A. wicked
- B. baseless
- C. degenerate
- D. depraved

28. I could never have thought of inviting this _____ old hermit to our party.

- A. rigorous
- B. severe
- C. austere
- D. rigid

29. In order to build up our market share we must make ourselves known for our _____ to beat our competitors.

- A. resoluteness
- B. backbone
- C. determination
- D. iron

30. The conspirators were plotting the _____ of the government.

- A. catastrophe
- B. disaster

- C. demolition
- D. overthrow

GRAMMAR PRACTICE

1. I am not going to leave without my _____: four _____, two union _____, a pair of _____ and four _____.

- A. laundries, shirts, suits, pajamas, collars
- B. laundry, shirts, suits, pajamases, collars
- C. laundry, shirt, suit, pajama, collar
- D. laundry, shirts, suits, pajamas, collars

2. _____ exploration of _____ West was tied to the search for _____ gold in _____ California.

- A. The, the, - , -
- B. - , the, - , -
- C. - , the, a, -
- D. - , - , - , the

3. _____ Queen Mary is docked in _____ Long Beach, _____ California.

- A. The, - , -
- B. - , - , -
- C. The, the, -
- D. - , the, -

4. That's the first time _____ an answer right today!

- A. I get
- B. I am getting
- C. I have got
- D. I have been getting

5. I usually enjoy parties, but I _____ this one at the moment.

- A. don't enjoy
- B. am not enjoying
- C. did enjoy
- D. enjoy

6. Their engagement just _____ by all local newspapers.

- A. is being announced
- B. was announced
- C. had been announced
- D. has been announced

7. I hope that the room _____ by the guests' arrival.

- A. will have been prepared
- B. has been prepared
- C. was being prepared
- D. will have prepared

8. Nobody seemed _____ that he had been hurt.

- A. notice
- B. had noticed
- C. to have noticed

D. noticed

9. This cheeky mocking behavior made Geppetto _____ embarrassed.

- A. to feel
- B. felt
- C. feels
- D. feel

10. There were, of course, local events _____, and various staff dispositions were made on these.

- A. report
- B. to be reported
- C. to be reporting
- D. reports

11. Dorian heard him first _____ on the pavement, and then _____ after him.

- A. stopping, hurrying
- B. stopped, hurried
- C. stop, hurrying
- D. to stop, to hurry

12. _____ all this, I left them the following day and went on board the ship.

- A. Do
- B. Doing
- C. Having done
- D. To do

13. The corporation _____ by his great grandfather was sold last week.

- A. founded
- B. to found
- C. found
- D. founding

14. Martin had his application for citizenship _____.

- A. turning down
- B. have turned down
- C. turned down
- D. Being turned down

15. We both sat in silence for some little time after _____ to this extraordinary story.

- A. listening
- B. listen
- C. to listen
- D. having been listened

16. Automatic Call Distribution is the only way of _____ that calls are answered without delay, in quick succession.

- A. to make sure
- B. will make sure
- C. when making sure
- D. making sure

17. My neighbour had his garage _____ into by car thieves.

- A. breaking
- B. broken
- C. having broken
- D. broke

18. I _____ bring a certain sum a week ago to the owner, and whatever was over that I might keep for myself.

- A. ought to
- B. may
- C. was to
- D. have to

19. You _____ have had the best of all. You deserve it.

- A. ought to
- B. are able
- C. dare
- D. need

20. Bill _____ his e-mail address – the e-mail I sent him bounced.

- A. must have changed
- B. can't have changed
- C. will have to change
- D. must change

21. You had better and take them if you want my books.

- A. come
- B. to come
- C. came
- D. coming

22. Todd wished he Janine that mushy letter.

- A. wouldn't write
- B. didn't write
- C. won't write
- D. had not written

23. Our flight was delayed, so the airline company put us _____ in a hotel for the night.

- A. out
- B. up
- C. off
- D. down

24. Tom was furious _____ Sue for forgetting their anniversary.

- A. with
- B. of
- C. for
- D. about

25. But as he watched it he saw it writhe along the ground and into the hall with the rapidity and _____ of a serpent.

- A. noiselessness
- B. noise

- C. noiseless
- D. noisy

26. He could see _____ with his naked eye, the site where he _____ met the fox and the cat.

- A. plentiful, unlucky
- B. plain, unlucky
- C. plains, unlucky
- D. plaintly, unluckily

27. The children grew troublesome.

- A. simple verbal predicate
- B. compound nominal predicate
- C. compound verbal modal predicate
- D. compound verbal aspect predicate

28. But she died a dreadful death, poor soul ...

- A. direct simple object
- B. direct complex object
- C. indirect object
- D. cognate

29. There are plenty of dogs in the town of Oxford.

- A. prepositive attribute
- B. postpositive attribute
- C. close apposition
- D. loose apposition

30. With all her faults, she was quite charming.

- A. adverbial modifier of manner
- B. adverbial modifier of attending circumstances
- C. adverbial modifier of concession
- D. adverbial modifier of purpose

2.2 Навчально-методичні матеріали з дисципліни «ПРАКТИЧНИЙ КУРС ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ (ІНОЗЕМНОЇ) МОВИ ТА ПЕРЕКЛАД»

Вивчення дисципліни спрямоване на формування комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та професійної компетенції студентів шляхом їх залучення до виконання професійно орієнтованих завдань; формування вмінь і навичок усного та писемного мовлення з послідовним удосконаленням кожного окремого виду мовленнєвої діяльності; оволодіння необхідним лексичним та граматичним матеріалом з метою використання отриманих знань у подальшій професійній діяльності; формування у здобувачів вищої освіти практичних умінь та навичок, необхідних для здійснення перекладацької діяльності.

На атестаційному екзамені перевіряються набуття наступних результатів навчання::

– **знання:**

основних фонетичних, лексичних та граматичних явищ;
лексичного матеріалу за темами, що вивчаються;
функціонально-семантичних категорій;
форм вираження граматичного значення, їх еквівалентів, моделей вживання;
діапазону граматичних засобів писемного відтворення думок;
правопису лексичних одиниць та пунктуації;
словотворення;
різних видів читання;
системного характеру мовних явищ;
методики лінгвістичного та перекладацького аналізу тексту-оригіналу;
типових лексико-граматичних особливостей перекладу;
основних перекладацьких способів, прийомів та трансформацій;

– **уміння/навички:**

розширювати та поповнювати мовні знання, зокрема лексичні, перефразувати, пояснити слово чи словосполучення, знаходити синоніми, антоніми;
тренувати мовний матеріал, яким треба володіти, аналізувати лексичні та граматичні явища, відповідати на питання, знаходити еквіваленти;
аналізувати граматичні явища з точки зору семантики тих категорій, що ними передаються;
знаходити форми вираження граматичного значення, їх еквіваленти, моделі вживання;
оперувати діапазоном граматичних засобів писемного відтворення думок;
викладати інформацію в різних видах письмових робіт, використовуючи набуті знання з лексики та практичної граматики;
вести бесіду на задану тему в аспекті вивченого лексично-граматичного матеріалу;
розвивати уміння мовлення – переказ, коментування, бесіда, дискусія, драматизація; вигадкування додаткових деталей;
уміти розуміти носіїв мови, а також мову неносіїв, що володіють англійською мовою;
читати вголос, щоб удосконаливати технічний бік читання (правильна вимова слів, швидкість, паузи), що виявляє ступінь розуміння тексту;
читати «про себе» з повним і точним розумінням усіх факторів у тексті (вивчаюче читання);
отримати загальне уявлення про текст, книгу, журнал в цілому (переглядове читання);
переказувати текст, що прослухали або прочитали;
проводити лексико-семантичний аналіз тексту з обґрунтуванням запропонованих прийомів перекладу;
використовувати перекладацькі трансформації на різних мовних рівнях;

– **комунікація:**

уміння усно і письмово викладати свої думки, ефективно встановлювати і підтримувати комунікацію в навчальних ситуаціях, здійснювати чіткі та детальні повідомлення на різні теми та аргументувати свою позицію щодо обговорюваної проблеми;

вільно спілкуватись із носіями мови, чітко, детально висловлюватись з широкого кола тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти;

– **відповідальність і автономія:**

застосовувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі;

належним чином поводити себе і реагувати у типових академічних, професійних, світських і повсякденних ситуаціях, а також знати правила взаємодії між людьми у різних ситуаціях.

Рекомендована література

Основна

1. Драб Н. Л. Німецька мова для початківців. Рівень А1= Deutsch für Anfänger. Niveau A1: підручник. Вінниця: Нова Книга, 2020. 144 с.
2. Драб Н.Л. Німецька мова для початківців. Граматика до курсу. Рівень А1-А2. Вінниця: Нова Книга, 2020. 288 с.
3. Євгененко Д. А., Білоус А. М., Кучинський Б. В., Білоус А. І. Граматика німецької мови: теоретичний матеріал, комунікативні вправи і завдання для студентів: навч. посіб. для студ. вищих навч. заклад. Вінниця: Нова Книга, 2013. 576 с.
4. Покулевська А. І., Рибалка Н. В. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс другої (німецької) іноземної мови», ступінь бакалавр, I рік навчання. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 87 с.
5. Покулевська А. І., Рибалка Н. В. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови», ступінь бакалавр, II рік навчання. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 136 с.
6. Рибалка Н. В., Покулевська А. І. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови», ступінь бакалавр, III рік навчання. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 205 с.
7. Рибалка Н. В., Покулевська А. І. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови та переклад (практичний курс німецької мови)», ступінь бакалавр. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2022. 336 с.
8. Рибалка Н. В., Покулевська А. І. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практика перекладу з другої іноземної (німецької) мови», ступінь бакалавр. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2022. 250 с.
9. Em Übungsgrammatik: Deutsch als Fremdsprache / Lehr- und Übungsbuch. München: Max Hueber Verlag, 2002. 248 S.
10. Em neu. Brückenkurs. Niveaustufe B1+. Kursbuch + Arbeitsbuch. 1-5 Lektionen. München: Max Hueber Verlag, 2008.
11. Em neu. Brückenkurs. Niveaustufe B1+. Kursbuch + Arbeitsbuch. 6-10 Lektionen. München: Max Hueber Verlag, 2008.

Додаткова

12. Навчально-методичний комплекс DU I: підручник з німецької мови / за редакцією Бориско Н. Ф. Вінниця: Нова Книга, 2009. 452 с.
13. Драб Н. Л., Скринька С. О., Стаброз С. Практична граматики німецької мови: посібник для студентів вищих навчальних закладів та учнів старших класів спеціалізованих шкіл / 2-ге вид. переробл. та допов. Вінниця: Нова Книга, 2019. 280 с.
14. Кудіна О. Ф. Німецька мова для початківців: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів Вінниця: Нова Книга, 2016. 520 с.

15. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.

Теми для самопідготовки

Лексичний матеріал:

1. Мовний етикет
2. Родина, родичі та друзі
3. Навчання
4. Розпорядок дня студента
5. Вільний час та хобі
6. Погода та природа
7. Моя квартира
8. Їжа у нашому житті
9. Вечірка на день народження
10. Одяг та покупки
11. Транспорт та подорож
12. Цікаві місця та події
13. Незвичайні канікули
14. У місті
15. Тур по Німеччині
16. Звичаї, традиції та свята Німеччини

Граматичний матеріал:

1. Іменник та артикль
2. Географічні власні назви
3. Вживання і відмінювання присвійних займенників
4. Особові займенники
5. Вказівні та неозначені займенники
6. Неозначено-особовий займенник man
7. Безособовий займенник es
8. Кількісні та порядкові числівники
9. Утворення і вживання дієслів у Präsens
10. Прийменники, які вживаються з Dativ
11. Прийменники, які вживаються з Akkusativ
12. Прийменники, які вживаються з Dativ та Akkusativ
13. Прийменники, які вживаються з Genitiv
14. Прийменники часу
15. Прийменники місця та напрямку
16. Відмінювання та ступені порівняння прикметників
17. Наказовий спосіб Imperativ
18. Дієслова kennen/wissen
19. Минулий час Perfekt
20. Минулий розповідний час (Präteritum)
21. Передминулий час Plusquamperfekt
22. Зворотні дієслова
23. Модальні дієслова
24. Майбутній час Futurum I
25. Пасивний стан
26. Управління дієслів
27. Інфінітив та інфінітивні конструкції
28. Складносурядні речення. Сполучники та прислівники
29. Складнопідрядні речення (Temporalsätze, Komparativsätze, Objektsätze, Konditionalsätze,

Attributsätze, Lokalsätze, Finalsätze)

30. Підрядні речення (Kausalsatz, Modalsatz, Temporalsatz)

Практика перекладу

1. Лексико-семантичні трансформації.
2. Граматичні трансформації.
3. Лексико-граматичні трансформації.
4. Стилiстичні трансформації.
5. Проблема перекладу слова як форми: відтворення власних назв та їх скорочень.
6. Проблема перекладу слова як змісту: полісемія та омонімія, метафоризація, гра слів.
7. Проблеми перекладу умов комунікативного вживання: лексика в просторі, часі та суспільстві.
8. Особливості перекладу іншомовних слів.
9. Граматичні проблеми перекладу: іменник, займенник, прикметник, числівник, прийменник, артикль.

Приклади тестів з навчальної дисципліни

VOKABELÜBUNGEN

1. Du musst zuerst deine Jacke _____!

- A. ablegen
- B. ausziehen
- C. zahlen
- D. passen

2. Im Sommer ist es gewöhnlich sehr _____.

- A. heiß
- B. stürmisch
- C. nass
- D. kühl

3. Mit dem Herbst kommen kühles Wetter, _____ und Bodenfrost.

- A. Sonne
- B. Schnee
- C. Nieselregen
- D. Hitze

4. Diese Schuhe sind mir zu klein. Ich brauche andere _____.

- A. Schlips
- B. Kunde
- C. Größe
- D. Tasse

5. Dort findet jeder etwas nach seinem _____.

- A. Vorspeise
- B. Mensa
- C. Beilage
- D. Geschmack

6. Ich bin Vegetarier, deshalb esse ich kein _____.

- A. Fleisch

- B. Gemüse
- C. Obst
- D. Gewürze

7. Die _____ an Speisen ist heute sehr groß.

- A. Mittagessen
- B. Auswahl
- C. Käse
- D. Kantine

8. Diese Farbe _____ dir sehr gut.

- A. zahlt
- B. steht
- C. rät
- D. sitzt

9. Als Hauptgericht nimmt man gewöhnlich _____.

- A. Nachtisch
- B. Beilage mit Fleisch
- C. Vorspeise
- D. Saft

10. Ich mag Kaffee nur zum Frühstück, später trinke ich Limo oder _____.

- A. Saft
- B. Wurst
- C. Dill
- D. Kürbis

11. Der Fisch ist noch nicht fertig, es ist _____.

- A. süß
- B. salzig
- C. würzig
- D. roh

12. Wir sind in diesem Café schon _____.

- A. Hühnerbrühe
- B. Stammgäste
- C. Mittagessen
- D. Hering

13. Zum Obst gehören Äpfel, Bananen, Ananas, _____.

- A. Birnen
- B. Kohle
- C. Erbsen
- D. Pilze

14. Es ist schon Winter, ich brauche einen neuen warmen _____.

- A. Kleid
- B. Mantel
- C. Seide
- D. Knopf

15. Die Frauen tragen Kostüme und die Männer tragen _____.

- A. Kleider
- B. Nachthemden
- C. Anzüge
- D. Socken

16. Es gibt im Zimmer so viel Müll!!! Wo ist euer _____?

- A. Tür
- B. Staubsauger
- C. Regal
- D. Tapete

17. Wie hoch ist Ihre _____ für das Zimmer?

- A. Möbelstück
- B. Teppich
- C. Monatsmiete
- D. Keller

18. Wir haben 2 Wohnungen, eine von ihnen möchten wir _____.

- A. vermieten
- B. mieten
- C. hüten
- D. einziehen

19. Es ist so schmutzig hier, das Zimmer ist so _____.

- A. gemütlich
- B. wohnlich
- C. bequem
- D. abgewohnt

20. Wasche dich! Gehe ins _____!

- A. Schlafzimmer
- B. Küche
- C. Bad
- D. Wohnzimmer

GRAMMATIK ÜBEN

1. Dieser _____ braucht unsere Hilfe.

- A. Kranke
- B. Kranken
- C. Kranker
- D. Krankes

2. Im Museum sind heute die Bilder beider _____ Maler aus-gestellt.

- A. berühmter
- B. berühmte
- C. berühmtere
- D. berühmten

3. Die Großmutter hat sich sehr über unsere _____ Blumen gefreut.

- A. wunderschöne

- B. wunderschönen
- C. wunderschöner
- D. wunderschönem

4. Sie können Ihre Miete zahlen, _____ Sie haben von zu Hause Geld bekommen.

- A. denn
- B. weil
- C. als
- D. da

5. Das ist die _____ Straße von Köln.

- A. alte
- B. älter
- C. ältesten
- D. älteste

6. Ich möchte mir zu meinem Geburtstag etwas _____ kaufen.

- A. Schicken
- B. Schicke
- C. Schickes
- D. Schickem

7. Wisst ihr, _____ das Konzert anfängt?

- A. als
- B. wenn
- C. wann
- D. nachdem

8. Ich weiß nicht genau, _____ er nach Hause kommt.

- A. als
- B. wann
- C. wenn
- D. da

9. Nachdem ich alle Hausaufgaben gemacht hatte, _____ ich spazieren.

- A. ging
- B. gegangen war
- C. gehe
- D. ginge

10. Wir wollen das Programmheft studieren, _____ die Vorstellung beginnt.

- A. bis
- B. deshalb
- C. seitdem
- D. obwohl

11. Ich glaube, das ist der _____ Bahnhof in der Bundesrepublik.

- A. groß
- B. größer
- C. größte
- D. am größten

12. Sein Vater ist superreich. _____ lebt er sehr bescheiden.

- A. Seitdem
- B. Trotzdem
- C. Bevor
- D. Deshalb

13. _____ ich krank war, musste ich das Bett hüten.

- A. Bevor
- B. Deshalb
- C. Während
- D. Und

14. Der Nil ist ein _____ Fluss als die Donau.

- A. länger
- B. am längsten
- C. längerer
- D. längstener

15. Hat die Bundesrepublik _____ Einwohner als Ihr Land?

- A. mehr
- B. meisten
- C. die mehr
- D. die meisten

16. _____ keine Angst vor den Hamstern, sie sind so süß!

- A. Hast
- B. Habe
- C. Hat
- D. Haben

17. _____ langsamer, Franziska!

- A. Fahrt
- B. Fahre
- C. Fährst
- D. Fahren

18. Ilse, _____ mal, wer das gesagt hat!

- A. ratet
- B. raten
- C. rät
- D. rate

19. Inge, _____ nur nicht böse auf mich!

- A. seid
- B. sei
- C. bist
- D. sein

20. Wir haben heute frei, dann _____ wir!

- A. spazieren gehen
- B. geht spazieren
- C. gehen spazieren
- D. gehe spazieren

2.3 Навчально-методичні матеріали з дисципліни «ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

Вивчення дисципліни спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти систему знань про літературу Західної Європи, про її своєрідність, умови формування та розвитку; забезпечити розуміння місця цієї літератури в світовому культурному процесі, значення її на сучасному етапі розвитку суспільства.

На атестаційному екзамені перевіряються набуття наступних результатів навчання:

- **знання:**
 - основних етапів розвитку світової літератури;
 - основних характеристик періодів розвитку літератури;
 - характеристики основних жанрів цих періодів (визначення, формування та розвиток жанру, його представників);
 - творчості найяскравіших представників кожного періоду; основних духовно-етичних надбань античного періоду;
- **уміння/навички:**
 - визначати та характеризувати етапи розвитку літератури;
 - аналізувати суспільно-політичні та культурні умови літературного процесу різних періодів розвитку світової літератури;
 - визначати основні риси стилю, творчої манери письменників, як представників певної епохи;
 - аналізувати художній текст (лірику, драматургію та прозу);
- **комунікація:**
 - здатність ведення продуктивної навчальної комунікації: бесіди, дискусії, диспуту, публічного виступу, презентації;
 - здатність застосовувати мовленнєві засоби для вираження власної думки; адекватно формулювати власну думку у межах програмного матеріалу;
 - володіння вербальними і невербальними засобами комунікації, уміння контролювати емоції у процесі ділової комунікації;
- **відповідальність і автономія:**
 - відповідальність за самостійне ведення комунікації;
 - здатність самостійно оцінювати художній твір;
 - здатність самостійно підвищувати рівень знань з зарубіжної літератури;
 - відповідальність за адекватність визначення важливих мовних та комунікаційних проблем у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій;
 - здатність самостійно визначати зв'язок між проблемами сьогодення та минулого.

Рекомендована література

Основна

1. Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження: Навч. посібник. К., 1994. 406 с.
2. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга, Богдан, 2005.
3. Мізін К. І. Історія німецької літератури: від початків до сьогодення. Вінниця: Нова книга, 2006. 336 с.
4. Наливайко Д. С., Шахова К. О. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2001. 416 с.
5. Ніколенко О. М. Романтизм у поезії. Г. Гейне, Дж. Г. Байрон, А. Міцкевич, Г. Лонгфелло: Посібник для вчителя. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. 176 с.
6. Ніколенко О. М. Бароко, класицизм, просвітництво. Література XVII – XVIII століть:

- Посібник для вчителя. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. 224 с.
7. Ніколенко О. М. Зарубіжна література XIX ст. К.: Видавничий центр "Академія", 1999. 360 с.
 8. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література: Підручник. К., 2001. 718 с.
 9. Покулевська А. І., Рибалка Н. В. Лінгвокраїнознавство і література країн другої іноземної мови: конспект лекцій, ступінь: бакалавр. Кривий Ріг. ДонНУЕТ, 2022. 92 с.
 10. Покулевська А. І., Рибалка Н. В. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Лінгвокраїнознавство та література країн другої іноземної мови», ступінь бакалавр. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 44 с.
 11. Ревуцька С. К., Удовіченко Г. М. Курс лекцій з дисципліни «Історія зарубіжної літератури», ступінь бакалавр. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2022. 148 с.
 12. Ревуцька С. К., Удовіченко Г. М. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Історія зарубіжної літератури», ступінь бакалавр. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 45 с.
 13. Удовіченко Г. М. Лінгвокраїнознавство та література країн основної іноземної мови: курс лекцій, ступінь бакалавр. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 214 с.
 14. Удовіченко Г. М., Герасименко О. Ю. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Лінгвокраїнознавство та література країн основної іноземної мови», ступінь бакалавр. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 68 с.
 15. Шахова К. О. Література Англії. XX століття: Навч. посібник. К.: Либідь, 1993. 400 с.

Додаткова

16. Білик Н. Д. Замість світу лицарів, принцес і чудовиськ – реальне життя (до вивчення роману Г.Філдінга «Історія Тома Джонса, знайди»). *Всесвітня література*. 1999. №7. С.39-42.
17. Вибрані сторінки з творів сучасних німецькомовних письменників: книга для читання німецькою мовою / Укладачі Крістіне Ардош, Микола Кудін. Вінниця: Нова книга, 2012. 272 с.
18. Давиденко Г. Й., Величко М. О. Історія зарубіжної літератури 17-18 ст. К., 2007. С. 86-88; 92-95; 180-183.
19. Онуфрійчик Н. Його величність Сміх. За романом Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера» *Зарубіжна література*. 2004. № 28. С.13-16.
20. Прищепя В. Є. Відомі, маловідомі та невідомі німецькі автори: книга для читання німецькою мовою. Вінниця: Нова книга, 2007. 368 с.
21. Сюдюков І. Із життя ліліпутів. Дж. Свіфт: реальність «казки для дорослих». *Зарубіжна література*. 2003. № 26. С. 22-23.
22. Татаринов В. Е. Оноре де Бальзак Харьков: Веста: Издательство «Ранок», 2002. 64 с.
23. Татаринов В. Е. Уильям Шекспир. Харьков: Ранок, 2004. 80 с.
24. Шалагінов Б. Б. «Веймарська класика» та Й. Гете. *Всесвітня література та культура*. 2004. № 7. С. 24-39.
25. Шалагінов Б. Б. Шлях Гете: Життя. Філософія. Творчість: Посібник для вчителя. Харків: Веста; Вид-во «Ранок», 2003. 288 с.
26. Шалагінов Б. Б. Література сентименталізму в Англії. *Зарубіжна література*. 2004. №7. С. 9-14.

Питання для самопідготовки

1. Відродження в Англії
2. Принципи шекспірівської драматургії.
3. Трагедія В. Шекспіра «Гамлет, принц данський».
4. Література просвітницького раціоналізму в Англії.
5. Творчість Д. Дефо. Тема природної людини у «Робінзоні Крузо».
6. Творчість Дж. Свіфта. Сатиричний характер «Мандрів Гуллівера».
7. Особливості розвитку мистецтва та просвітницької літератури в Англії.

8. Розквіт англійської поезії та журналістики.
9. Просвітительський англійський роман.
10. Соціально-історичні передумови розвитку романтизму в Англії.
11. Творчість Вальтера Скотта та його роман «Айвенго».
12. Роман виховання, епістолярний роман. Творчість С. Річардсона.
13. Творча полеміка Г. Філдінга із Семюелем Річардсоном («Памела, або ж Винагороджена доброчесність»)
14. «Історія Тома Джонса, знайди» як втілення філософських поглядів Г. Філдінга.
15. Перехідний характер творчості Гете: вплив сентименталізм, гердеризма на ранній період творчості поета. «Страждання юного Вертера».
16. Веймарський класицизм.
17. Художні особливості трагедії «Фауст» Гете
18. Романтична проза Е.Т.А. Гофмана: «двосвітовість» художнього простору автора, ентузіастичні філістери як представники двох світів, фантазмагорія та гротеск як художні засоби письменника
19. Поетична творчість Г. Гайне: періодизація, тема кохання, народні мотиви, особливості структури поеми «Німеччина: зимова казка»
20. Основні риси творчості Дж. Байрона. «Байронічна течія», «вселенська туга», демонічність байронічного героя.
21. «Паломництво Чайльд Гарольда» як взірць ліро-епічної поеми.
22. Іспанська тема в творчості Дж. Байрона. Поема «Дон Жуан».
23. Схід у творчості Дж. Байрона.
24. Людина і суспільство в романах Ч. Діккенса.
25. Моральна тематика романів Ч. Діккенса
26. Романтичні тенденції у творчості сестер Бронте.
27. Творчість В. Теккерея. «Ярмарок суєти: роман без героя».
28. Новаторство Б. Шоу в царині драматургії.
29. «Дім, де розбиваються серця» Б. Шоу як взірць нової англійської драми.
30. Міфологічна основа п'єси Б. Шоу «Пігмаліон».
31. Франц Кафка як міфотворець. Урбаністичний «анти міф».
32. Антиутопія О. Хасклі «Цей чудовий новий світ».
33. Політична сатира Дж. Орвелла «Скотоферма» та антиутопія «1984»
34. Притчивість творчості У. Голдінга. Роман «Застереження», «Володар мух».

Приклади тестів з навчальної дисципліни

1. Театр Вільяма Шекспіра мав назву

- A. «Глобус»
- B. «Атлант»
- C. «Гамлет»
- D. «Блискучий театр»

2. Твори, чия належність Шекспірові доведена остаточно, мають назву

- A. шекспірівський пантеон
- B. шекспірівський лексикон
- C. шекспірівський канон
- D. шекспірівський одеон

3. Позначте серед творів Вільяма Шекспіра трагедії

- A. «Багато галасу даремно», «Сон літньої ночі», «Дванадцята ніч»
- B. «Макбет», «Ромео і Джульєтта», «Отелло», «Король Лір»
- C. «Генріх VI», «Отелло», «Король Лір», «Отелло», «Король Лір»
- D. «Генріх VI», «Генріх VIII», «Річард III», «Король Джон»

4. Дійові особи трагедії «Гамлет»

- A. Клавдій, Розенкранц, Лаерт, Фортінбрас
- B. Корделія, Кент, Глостер, Лір
- C. Клавдій, Розенкранц, Тібальт, Меркуціо
- D. Розенкранц, Дункан, Макдуф, Сівард

5. П'єсу, розіграну мандрівними акторами, за допомогою якої Гамлетові вдалося викрити Клавдія, він назвав

- A. «Король Лір»
- B. «Отелло»
- C. «Пастка»
- D. «Макбет»

6. Стан англійської літератури після 1660 року Дж. Свіфт засуджує у творі

- A. «Битва книг»
- B. «Битва книг»
- C. «Казка про бочку»
- D. «Клариса Гарлоу»

7. Коли король Бробдінгнегу слухає розповіді Гулівера про життя в Англії, він

- A. висловлює захоплення порядками в Англії
- B. сміється над порядками в Англії
- C. обурюється порядками в Англії
- D. байдуже до Англії

8. Основним у творчості Самюеля Ричардсона стало

- A. звільнення суспільної думки від забобонів
- B. зображення побуту буржуа та аристократів, їхньої моралі та психології
- C. висміювання поклоніння перед античністю
- D. критикає вад англійського суспільства

9. Періодизація німецької просвітницької літератури складається з

- A. двох періодів
- B. чотирьох періодів
- C. семи періодів
- D. трьох періодів

10. На думку Йоганна Кристофа Готшеда німецька література має бути

- A. аристократичною з проповіданням ідей Барокко
- B. суспільно-корисною і служити провідником громадянських ідей
- C. ірраціональною
- D. феодално-преціозною

11. Літературний рух Німеччини, до якого належав Йоганн Вольфганг Гете

- A. «Молода Німеччина»
- B. «Гейдельберзький гурток романтиків»
- C. «Дортмундська група»
- D. «Буря і натиск»

12. «Фауст» Гете складається з

- A. Присвяти, Театрального вступу, Прологу на небі, 2-х частин
- B. Присвяти, Театрального вступу, 3-х частин

- C. Присвяти та 3-х частин
- D. Присвяти, Театрального вступу, 4-х частин

13. «Фауст» Гете складається з

- A. Присвяти, Театрального вступу, Прологу на небі, 2-х частин
- B. Присвяти, Театрального вступу, 3-х частин
- C. Присвяти та 3-х частин
- D. Присвяти, Театрального вступу, 4-х частин

14. Персонажами твору Й. В. Гете «Страждання молодого Вертера» є

- A. Вагнер, Лотта
- B. Альберт, Лотта
- C. Ксурі, Вагнер
- D. Гелена, Вагнер

15. Цикли «Страждання юності» та «Ліричне інтермецо», які увійшли до збірки Гейне «Книга пісень», присвячені

- A. романтичним, любовним пригодам, часто трагічним переживанням
- B. патріотичним почуттям героя
- C. філософським роздумам над сенсом буття
- D. іронічному зображенню німецької дійсності

16. Події у творі Гофмана «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер» відбуваються у

- A. князівстві Керепес
- B. Австро-Угорській імперії
- C. Данському королівстві
- D. країні Неверленд

17. «Запровадження освіти» в повісті-казці Гофмана здійснює

- A. князь Пафнутій
- B. Мош Терпін
- C. Проспер Альпанус
- D. Бальтазар

18. Мотиви «світової скорботи» вперше прозвучали у творах

- A. Адама Міцкевича
- B. Джорджа Байрона
- C. Генріха Гейне
- D. Ернста Теодора Амадея Гофмана

19. Літературне джерело вірша Джорджа Байрона «Прометей»

- A. «Прометей закутий» Есхіла
- B. «Теогонія» Гесіода
- C. «Метаморфози» Овідія
- D. «Бесіди» Лукіана

20. Українською народною піснею став вірш Генріха Гейне

- A. «Хотів би я в слово єдине...»
- B. «Коли розлучаються двоє»
- C. «Самотній кедр на стромині»
- D. «Лорелей»

21. Європейську славу Байронові приніс твір

- A. «Дон Жуан»
- B. «Манфред»
- C. «Мазепа»
- D. «Паломництво Чайльд-Гарольда»

22. Старий єврей в романі Діккенса «Олівер Твіст» був

- A. моряком
- B. злодієм
- C. джентльменом
- D. п'яницею

23. Діккенс створив свій роман «Пригоди Олівера Твіста» після

- A. публікації в газеті «Тайме» статті про робітні будинки
- B. відвідин робітного будинку
- C. зустрічі з прототипом Олівера Твіста
- D. розповіді свого друга про важку долю дітей в Англії

24. Чим закінчується п'єса Бернарда Шоу «Пігмаліон»

- A. Еліза Дулітл, перетворившись на справжню леді, виходить заміж за Хігінса
- B. Еліза Дулітл, перетворившись на справжню леді, уходить від Хігінса
- C. Еліза Дулітл перетворюється на справжню леді і закохується у Фреді.
- D. Еліза Дулітл вирішує піти в монастир.

25. Головною думкою п'єси «Пігмаліон» Б. Шоу є

- A. за допомогою занять з фонетики можна змінити своє життя
- B. трагічна неможливість для освіченої, талановитої, духовно багатой жінки, позбавленої капіталу, гідно влаштувати своє життя
- C. для талановитої людини завжди є можливість реалізувати свої здібності
- D. значення для людини правил поведінки

26. Комедія «Пігмаліон» відбудована за композиційною структурою

- A. п'єси – дискусії
- B. п'єси – параболи
- C. п'єси – спостереження
- D. п'єси – роздуму

27. Творчість Ф.Кафки пов'язана з

- A. імпресіонізмом
- B. футуризмом
- C. експресіонізмом
- D. постмодернізмом

28. Ознакою індивідуального стилю Ф. Кафки є те, що письменник фантастичні й вірогідні події в оповіданні «Перевтілення» описує

- A. підкреслено буденно
- B. емоційно, з експресією
- C. відсторонено нейтрально
- D. з використанням фантастики

29. У творі «Скотоферма» Джорджа Орвелла «влада» обдурювала тварин, доводячи «статистику», так само, як радянська влада обдурювала світ, приховуючи інформацію про

- A. голодомор в Україні
- B. прибутки і державі
- C. стосунки в родині Сталіна
- D. озброєння

30. Тема «Володар мух» В. Голдінг

- A. моральної деградації дитини
- B. проблеми, які постають перед особистістю, понівеченою військовим лихоліттям
- C. самотності людини
- D. мужності і нездоланності

2.4 Навчально-методичні матеріали з дисципліни «ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ З ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»

Вивчення дисципліни спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти практичних умінь та навичок, необхідних для здійснення перекладацької діяльності у двох напрямках: з англійської мови на українську і з української на англійську; ознайомлення студентів із засобами правильного (адекватного) перекладу різних мовних одиниць, лексико-граматичними, семантичними, а також стильовими аспектами перекладу..

На атестаційному екзамені перевіряються набуття наступних результатів навчання:

– **знання:**

теоретичних засад перекладу, актуальних проблем сучасного перекладознавства; методики лінгвістичного та перекладацького аналізу тексту-оригіналу; типових лексико-граматичних особливостей перекладу; основних перекладацьких способів, прийомів та трансформацій; основних шляхів оволодіння фоновою інформацією та подолання культурного бар'єру в англо-українському перекладі;

– **уміння/навички:**

використовувати загально-лінгвістичну та професійно-перекладацьку компетенцію для забезпечення адекватності перекладу;

проводити лексико-семантичний аналіз тексту з обґрунтуванням запропонованих прийомів перекладу;

здійснювати перекладацький аналіз тексту;

виконувати на професійному рівні усний і письмовий переклад автентичних текстів широкої тематики різного комунікативного спрямування;

проаналізувати текст оригіналу, виявити проблемні аспекти у його відтворенні цільовою мовою з урахуванням особливостей зіставляюваних мов та жанрової специфіки тексту;

орієнтуватися у лексичному складі мови, механізмах його утворення та функціонування;

застосовувати перекладацькі трансформації на різних мовних рівнях;

здійснити редагування тексту перекладу, його прагматичну адаптацію;

– **комунікація:**

використовувати набуті знання в ході ведення дискусій з проблемних питань означеної наукової сфери; бути підготовленим для фахової комунікації із представниками наукових кіл;

ефективно встановлювати і підтримувати комунікацію в навчальних ситуаціях, здійснювати чіткі та детальні повідомлення на різні теми, аргументувати свою позицію щодо обговорюваної проблеми; здійснювати двосторонній усний переклад;

– **відповідальність і автономія:**

вміти самостійно опрацювати матеріал, виконувати індивідуальні завдання означеної проблематики, бути відповідальним щодо постійного дотримання правил академічної доброчесності, виявляти самостійність і соціальну відповідальність при виконанні функціональних обов'язків;

належним чином поводити себе і реагувати у типових академічних, професійних, світських і повсякденного ситуаціях, а також знати правила взаємодії між людьми у різних ситуаціях.

Рекомендована література

Основна

1. Гудманян А. Г., Сітко А. В., Єнчева Г. Г. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад». Вінниця: Нова Книга, 2017. 296 с.
2. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
3. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Вінниця: Нова Книга, 2008. 512 с.

4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця: Нова книга, 2001. 446 с.
5. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську: навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2011. 136 с.
6. Остапенко С. А., Дмитрук Л. А., Удовіченко Г. М. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Практика перекладу з основної іноземної мови», ступінь бакалавр. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2021. 264 с.

Додаткова

7. Білозерська Л. П., Возненко Н. В., Радецька С. В. Термінологія та переклад : навчальний посібник для студентів філологічного напряму підготовки. Вінниця : Нова Книга, 2010. 232 с.
8. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 276 с.
9. Мірам Г. Е., Дайнеко В., Тарануха Л. А. та ін.. Основи перекладу: Курс лекцій. К.: Ельга, Ніка – Центр, 2002.
10. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: Навч. посіб. / За ред.. В. К. Шпака. К.: Знання, 2005. 310 с.
11. Переклад англійської громадсько-політичної літератури / За ред.. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вінниця: Нова книга, 2006.
12. Черноватий Л. І., Карабан В. І., Пенькова І. О., Ярощук І. П. Переклад англійської економічної літератури. Вінниця: Нова книга, 2007. 416 с.

Питання для самопідготовки

1. Види та типи перекладу
2. Лексико-семантичні трансформації в процесі перекладу
3. Граматичні трансформації в процесі перекладу
4. Стилістичні трансформації в процесі перекладу
5. Перекладацький коментар
6. Відтворення стилістичних фігур та тропів в перекладі
7. Методи та шляхи передачі власних імен в процесі перекладу
8. Переклад назв вулиць, міст, країн, адміністративних територій
9. Переклад назв морів, океанів, проток, гір, континентів
10. Передача назв компаній, профспілок, публічних органів
11. Переклад назв газет та журналів, видавництв, готелів
12. Переклад одиниць інтернаціонального лексикону
13. Псевдоінтернаціоналізми в перекладі
14. Особливості відтворення реалій
15. Переклад ідіоматичних виразів
16. Відтворення контекстуального значення неозначеного артикля в перекладі
17. Відтворення контекстуального значення означеного артикля в перекладі
18. Переклад безсполучникових іменникових словосполучень
19. Переклад особових форм дієслова активного стану
20. Переклад особових форм дієслова пасивного стану
21. Відтворення значення інфінітива в перекладі
22. Відтворення значення інфінітивних конструкцій в перекладі
23. Переклад дієприкметника
24. Способи перекладу дієприкметникових конструкцій
25. Переклад герундія українською мовою
26. Шляхи відтворення герундіальних конструкцій в перекладі

- 27. Переклад модальних дієслів
- 28. Модальні дієслова, що не мають відповідників в українській мові, в перекладі
- 29. Переклад умовного способу дієслова
- 30. Безеквівалентна лексика в перекладі

Приклади тестів з навчальної дисципліни

1. **Given that, there may be a change in what happens in *succeeding* sessions.** – Зважаючи на це, можливо, буде зміна у тому, що відбувається у *наступних* стадіях експерименту.
 - A. contextual substitution
 - B. synonymous substitution
 - C. calque
 - D. concretization

2. **However, when one is aware of the fact it does not necessarily follow that he will act *in terms of* it.** – Однак, якщо один свідомий цього, це не означає, що він обов'язково буде діяти, *враховуючи це*.
 - A. verbalization
 - B. decompression
 - C. synonymous substitution
 - D. generalization

3. **brain-drain** – відтік наукових кадрів, переманювання фахівців за кордон
 - A. nominalization
 - B. contextual substitution
 - C. synonymous substitution
 - D. descriptive translation

4. **This example requires the scientist to remain *scrupulously* selectionist in aspects of the theory.** – Цей приклад вимагає від ученого бути й надалі *надзвичайно* прискіпливим у виборі всіх аспектів теорії.
 - A. contextual substitution
 - B. synonymous substitution
 - C. calque
 - D. concretization

5. **Although they seem realistic, the programs mask a very *conservative orientation in political sciences*.** – Хоча програми здаються реалістичними, вони приховують у собі *консервативну політологічну орієнтацію*.
 - A. permutation
 - B. replacement
 - C. compensation
 - D. partitioning

6. **A single natural phenomenon, e.g., respiration, may cross the frontiers of biology, physics, organic, *inorganic* and colloid chemistry.** – Таке просте природне явище, як, наприклад, дихання, може бути предметом дослідження в біології, фізиці, органічній, *неорганічній* та колоїдній хімії.
 - A. transcoding
 - B. calque
 - C. adjectivation
 - D. negativation

7. There are many areas here *in need* of clarification. – Тут є багато місць, що *потребують* з'ясування.

- A. nominalization
- B. verbalization
- C. decompression
- D. generalization

8. At his *zenith*, he refined, distributed and marketed nearly 90% of America's oil. – У *розквіті* своєї діяльності він очищав, постачав і продавав близько 90% американської нафти.

- A. decompression
- B. compression
- C. descriptive translation
- D. concretization

9. *switchel* – напій з води і патоки

- A. nominalization
- B. contextual substitution
- C. synonymous substitution
- D. descriptive translation

10. Under this law a *mov-ing* body is at rest. – Згідно з цим законом, тіло, що рухається, перебуває у стані спокою.

- A. inner integration
- B. inner partitioning
- C. outer integration
- D. outer partitioning

11. *bucks* – долари

- A. logization
- B. modernization
- C. expressivation
- D. archaization

12. *microscope* – мікроскоп

- A. literal translating of genuine internationalism
- B. translating via transcribing/conveying the sounding structure
- C. translating by practical transcribing
- D. descriptive translating of international lexeme

13. *gas-mask* – протигаз

- A. literal translating of genuine internationalism
- B. translating via transcribing/conveying the sounding structure
- C. translating by practical transcribing
- D. translating by way of synonymous substitution

14. *Would be you so kind as to supply us with additional information.* – *Надайте нам, будь-ласка, додаткові відомості.*

- A. logization
- B. modernization
- C. expressivation
- D. archaization

15. Don't hesitate to apply for further information. – Якщо Ваша ласка, надайте нам додаткові відомості.

- A. logization
- B. modernization
- C. expressivation
- D. archaization

16. angina – ангіна

- A. literal translating of genuine internationalism
- B. translating via transcribing/conveying the sounding structure
- C. translating by practical transcribing
- D. descriptive translating of international lexeme

17. jeans – джинси

- A. literal translating of genuine internationalism
- B. translating via transcribing/conveying the sounding structure
- C. translating by practical transcribing
- D. descriptive translating of international lexeme

18. shepherd's pie – картопляну запіканку з м'ясом і цибулею

- A. transcription or transliteration exclusively
- B. transcription or transliteration and explication of their genuine nationally specific meaning
- C. descriptive explaining/explication only
- D. translation of componental parts and additional explication of unit of the nationally biased lexicon

19. No. 11 Downing Street – Будинок N 11 на Даунінг- стріт (резиденція міністра фінансів Великої Британії)

- A. transcription or transliteration exclusively
- B. transcription or transliteration and explication of their genuine nationally specific meaning
- C. descriptive explaining/explication only
- D. translation of componental parts and additional explication of unit of the nationally biased lexicon

20. matron – завгосп у навчальному закладі (суміщає економку і медсестру)

- A. transcription or transliteration exclusively
- B. transcription or transliteration and explication of their genuine nationally specific meaning
- C. descriptive explaining/explication only
- D. translation of componental parts and additional explication of unit of the nationally biased lexicon

21. bull's eye – бичаче око (круглий великий різноколірний м'ятний льодяник)

- A. transcription or transliteration exclusively
- B. transcription or transliteration and explication of their genuine nationally specific meaning
- C. descriptive explaining/explication only
- D. translation of componental parts and additional explication of unit of the nationally biased lexicon

22. skyscraper – хмарочос

- A. transcription or transliteration exclusively
- B. translation of componental parts and additional explication of unit of the nationally biased lexicon
- C. word-for-word or loan translation
- D. translating by means of semantic analogy

23. курси вдосконалення – refresher course

- A. transcription or transliteration exclusively

- B. transcription or transliteration and explication of their genuine nationally specific meaning
- C. word-for-word or loan translation
- D. translating by means of semantic analogy

24. the thirty pieces of silver – тридцять срібняків

- A. choosing absolute/complete equivalent
- B. choosing near equivalent
- C. choosing genuine idiomatic analogy
- D. choosing approximate analogy

25. зубами тертяка вибивати – to be chilled

- A. choosing absolute/complete equivalent
- B. choosing near equivalent
- C. choosing approximate analogy
- D. descriptive translating

26. to come off scot free – вийти сухим з води

- A. choosing absolute/complete equivalent
- B. choosing near equivalent
- C. choosing genuine idiomatic analogy
- D. choosing approximate analogy

27. буря в склянці води – a storm in a tea-pot/tea-cup

- A. choosing absolute/complete equivalent
- B. choosing near equivalent
- C. choosing genuine idiomatic analogy
- D. choosing approximate analogy

28. Everyone watched him walk across the garden. – Усі спостерігали, як він іде садком/переходить садок.

- A. by means of a subordinate clause
- B. by means of an objective infinitival word-group forming part of the compound modal verbal predicate
- C. by means of a noun derived from the objective infinitive or an object clause
- D. by means of a phrasal/simple verbal predicate

29. The motor load thus increases and a slip takes place, the amount being proportional to the load. – Навантаження мотора таким чином збільшується, і відбувається пропорційне навантаженню сковзання.

- A. participial (diyepryslivnyk) construction or diyepryslivnyk
- B. prepositional noun
- C. the temporal subordinate clause
- D. co-ordinate clauses

30. We were walking by ourselves for an hour, George having remained in the hotel to write a letter to his aunt. – Ми десь із годину ходили вдвох, бо Джордж зостався в готелі писати тітці листа.

- A. subordinate clauses
- B. causative clause of the complex sentence
- C. co-ordinate clauses
- D. independent sentences

**ПРИКЛАД ВИКОНАННЯ
ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОГО ТИПУ
(УКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО КОМЕНТАРІЮ)**

Compare the original and translation of the sentences, write the translator's commentary to them.

Staring out from their photographs, they are the archetypal tycoons, one a steely-eyed Scot with a spade-shaped white beard; another a craggy, Ichabod Crane look-alike; the third a fat cat in striped pants with a watch chain strung across an ample paunch. Today they have the look of fossilized reactionaries, but these turn-of-the-century titans were men living in booming, archaic times and thrived on them.

Зі своїх фото на нас пильно дивляться класичні магнати; один – шотландець зі сталевими очима і лопатоподібною білою бородою; інший – незграбний, схожий на журавля; третій – жирний кіт у смугастих штанях з ланцюжком від годинника через усе велике черево. Сьогодні вони мають вигляд закованих реакціонерів, але ці титани на зламі століть були людьми, що жили і процвітали в бурхливих архаїчних часах.

TRANSLATOR'S COMMENTARY

При перекладі речень були застосовані наступні трансформації:

1. **пермутація** (a steely-eyed Scot – шотландець зі сталевими очима, a watch chain – ланцюг від годинника, Crane look-alike – схожий на журавля), **транспозиція /вербалізація/** (staring – дивляться, **PI** → **V**) дієприслівник теперішнього часу перекладений дієсловом у формі присудка теперішнього часу, / **номіналізація** (steely-eyed – зі сталевими очима, **A** → **N**) прикметник перекладений іменниковою групою, **декомпресія** (на нас, пильно, усе), **контекстуальна заміна** (archetypal – класичні, craggy – незграбний), **калькування** (spade-shaped – лопатоподібний), **компресія** (Ichabod, strung), **вибір варіантного відповідника** (ample – великий, paunch – черево, pants – штанях, chain – ланцюжком, watch – годинника), **експресивація** (paunch – черево); в першій частині речення – **заміна порядку слів**.

2. **пермутація** (turn-of-the-century titans – титани на зламі століть), **адаптивне транскодування** (titans – титани; reactionaries – реакціонерів; archaic – архаїчні), **вибір варіантного відповідника** (times – часи; booming – бурхливі), **калькування** (turn-of-the-century – на зламі століть), **експресивація** (turn – злам), **генералізація значення** (men – люди), **компресія** (thrived on them – процвітаючи); **внутрішній поділ** – в другій частині речення дієприкметниковий зворот перекладено підрядним реченням; в останній частині речення – **заміна порядку слів**.

Навчальне видання

*Остапенко Світлана Анатоліївна
Удовіченко Ганна Михайлівна
Покулевська Анна Ігорівна
Ревуцька Світлана Казимирівна*

Кафедра іноземної філології, українознавства та соціально-правових дисциплін

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Спеціальність: 035 «Філологія»

Спеціалізація: 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша
– англійська)»

Ступінь «Бакалавр»

Формат 60x84/8. Ум. др. арк. 2,5

Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м.Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкту видавничої справи
ДК № 4929 від 07.07.2015 р.